

Włodzimierz Fijałkowski

Znaczenie integracji seksualnej w życiu człowieka

Studia nad Rodziną 2/1 (2), 11-18

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WŁODZIMIERZ FIJAŁKOWSKI

ZNACZENIE INTEGRACJI SEKSUALNEJ W ŻYCIU CZŁOWIEKA

Zapoczątkowana w Stanach Zjednoczonych AP rewolucja seksualna lat 60-tych kończącego się stulecia uruchomiła gigantyczny proces degradacji człowieka w jego płci. Obrazuje to zmiana znaczenia słowa „seks”. Pojęcie to wyraża obecnie agresywną eksploatację sfery płci w warstwie doznaniowej z masowym stosowaniem środków ubezpladniających, a zarazem mających chronić przed narastającym zagrożeniem chorobami przenoszonymi drogą płciową.

Ową rewolucję poprzedziło tzw. wychowanie bezstresowe lansowane przez pewien kierunek psychologii. Usunięto w cień pracę nad sobą, nad doskonaleniem swego wnętrza. W miejsce oddziaływań sprzyjających *działaniu* refleksyjnemu weszło beztroskie reagowanie na doraźne bodźce, uleganie prymitywnym, niekontrolowanym emocjom. W tę matnię musiała wpaść nieuchronnie sfera płciowa.

Ale rewolucja seksualna lat 60-tych była także reakcją na pedagogikę obciążoną negatywnym, nieufnym, wręcz obsesyjnym odniesieniem do sfery seksualnej. Obsesja grzeszności i zwierzęcości skłaniała do restrykcyjnego, pełnego lęku traktowania wszelkiej aktywności angażującej dynamikę płciową. Zalecenia wychowawcze sprowadzały się do „panowania instynktu”. Na tym polu władał niepodzielnie dualizm przeciwstawiający ducha ciału, tradycją sięgający czasów manicheizmu.

1. Integracja

Aktywność w sferze seksualnej wyraża się potrzebą wychodzenia z własnej izolacji, zdolnością budowania więzi oraz gotowością do bycia darem dla drugiej osoby i przyjęcia jej daru z siebie. Integracja oznacza w praktyce scalenie obydwu, z natury nierozdzielnych, elementów płci: pociągu płciowego i płodności. W tym ujęciu płodność nie ogranicza się tylko do rozrodczości, ale obejmuje

również całą sferę międzyosobowej komunikacji. Programowe ubezpłodnianie się eliminuje nie tylko możliwość poczęcia dziecka, ono likwiduje również istotną cechę międzyosobowej komunikacji: owo bycie darem. Pozbawienie się płodności ułatwia dostarczanie sobie i partnerowi różnorodnych doznań, nawet najbardziej wyszukanych, ale pozbawia zdolności *obdarowywania sobą*. Obdarzanie sobą jest bowiem postacią „rodzenia” siebie i innych. Gdy przekroczymy bariery dualizmu zaczniemy postrzegać płodność nie tylko w wymiarze biologicznym, lecz również osobowym. Będąc ubezpłodnionym można używać drugą osobę i być używanym, ale nie udaje się realizować zamiaru *obdarzania* i *bycia obdarzanym*. Ubezpłodniając ciało, ubezpłodnia się ducha.

2. Czystość

Czyste przeżywanie płciowości wymaga uświadomienia sobie rzeczywistości występowania normalnych pobudzeń i napięć w sferze płci podlegającej twórczemu przekształcaniu, a jednocześnie niebezpieczeństwa wystawiania się na działanie „środków dopingujących”, drażniących sferę płciową dla wywołania spaczonych reakcji.

Głównym wrogiem czystości jest obsesyjne doszukiwanie się „pokus” w normalnych przejawach płciowości. Jakie to przejawy? Są to: pobudzenia, napięcia, stany podniecenia, pożądania itp. Stanowią one *tworzywo* dla ukształtowania się odniesień zintegrowanych, obejmujących różne środki wyrazu zaangażowania osobowego. Pokusa oznacza gotowość wykorzystania tych elementarnych pobudzeń i napięć w kierunku pożądliwości. Nadawanie tym elementarnym – normalnym przejawom miana „pokus” wyraża przekonanie, że sfera płciowa z natury jest zła. Oznacza to równoczesny brak nastawienia na twórcze przekształcanie ich w taki sposób, by wyrażały czyste odniesienia.

CZYSTOŚĆ

to:

Twórcze przeżywanie płci z pełnym zaangażowaniem
kreatywnej mocy płodności.

Jej przeciwieństwo:

Eksploatacja płciowości w warstwie doznaniowej
na podłożu ubezpłodnienia.

W okresie wzrostu i dojrzewania trwanie w dziewictwie warunkuje harmonijny rozwój i przygotowuje do rozstrzygnięcia drogi powołania: do kontynuacji stanu dziewictwa w celibacie, czy też wstąpienia w związek małżeński. W małżeństwie wykładnikiem czystości w przeżywaniu płci jest respektowanie we wzajemnych odniesieniach małżonków biologicznego rytmu płodności i niepłodności występującego w cyklu kobiecym, a funkcjonującego dla nich obojga. Wtedy to oni pozostają stale otwarci na życie, a ich miłość jest zawsze płodna – płodna w szerokim znaczeniu tego słowa.

3. Płciowość chce być kochana

Popęd u człowieka warunkuje gotowość do działania, ale nie oznacza przymusu działania. W odróżnieniu od zachowań odruchowych potrzeba popędu wyraża się w taki sposób, że pomiędzy postrzeganiem bodźca wyzwajającego określone reakcje, a podjęciem czynu pozostaje jakaś przestrzeń na refleksję, która wpłynie na kształt zachowania się stosownie do okoliczności. Plastyczność przejawów popędu seksualnego zwalnia człowieka od uciekania się do tłumienia energii seksualnej, co byłoby równoznaczne z jej marnotrawieniem, a jednocześnie uruchamia ogromne możliwości przetwarzania surowych pobudzeń i napięć.

**ZACZNIJMY KOCHAĆ NASZĄ PŁCIOWOŚĆ,
ONA CZEKA NA OBJĘCIE JEJ MIŁOŚCIĄ.**

Płciowość umożliwia wychodzenie z własnej izolacji,
uzdalnia do bycia darem i przyjęcia daru drugiej osoby
z samej siebie.

Czyste przeżywanie płci wymaga przejścia:

Od tłumienia popędu do UŻYWOTNIENIA
ENERGII PŁCIOWEJ;

Od wyrzekania się aktywności do WYBORU WARTOŚCI;
Od opanowania „pokus” do UKIERUNKOWANIA POBUDZEŃ;
Od okiełznania „chuci” do PRZEMIENIANIA NAPIĘĆ;
Od poskromienia „żądź” do UWEWNĘTRZNIANIA
NACISKÓW WYOBRAŹNI;

Aby osiągnąć pełnię życia mamy używać rzeczy, a kochać ludzi...

Nie zaś używać ludzi, a kochać rzeczy.

Trudno sobie wyobrazić bardziej mylną, a zarazem bardziej groźną w skutkach orientację niż tę, która obnaża bezradność wobec

przejawów dynamiki seksualnej przez przypisywanie jej cech zwierzęcości. Niestety, obsesja zwierzęcości nierzadko występuje u osób zatroskanych o moralną edukację młodzieży, wprowadzając zamieszanie w tę dziedzinę pedagogiki. Trawi ich tęsknota do realizowania „ponadseksualnych wartości”. Jest to szczególnie groźna dewiacja, ponieważ wprowadza głębokie pomieszenie pojęć. Homo sapiens powinien do końca zaakceptować swą odrębność od świata zwierzęcego i – jako osoba – realizować się na swoim poziomie w całości, wraz z płcią.

4. Twórcze przeżywanie płci

Kojarzenie czystości z biernością jest nieporozumieniem. Czyste przeżywanie płci wymaga szczególnej aktywności przejawiającej się w twórczym przetwarzaniu elementarnych pobudzeń i napięć, aby osobowym odniesieniem nadać stosowny kształt. Twórczość wyraża się tu umiejętnością prowadzenia *dialogu* wzbogacającego obie płcie w ich odmienności. W owym dialogu można docenić wartość nieidentycznej wrażliwości kobiety i mężczyzny, różnorodność ich zainteresowań, inność w postrzeganiu zjawisk zachodzących w otaczającym świecie. By ów dialog toczył się w sposób twórczy i wzbogacający, musi być zachowana czystość we wzajemnych relacjach. Pomiedzy czystością i twórczym przeżywaniem płci występuje sprzężenie zwrotne, doświadczane w życiu codziennym. Pomocą służy język, pozwalający rejestrować przekształcenia w wyniku twórczego przeżywania aktywności w sferze płci.

TWÓRCZE PRZEŻYWANIE PŁCI...

... to przetwarzanie, przemienianie i uwewnętrznianie elementarnych, surowych pobudzeń, napięć, podnieceń, pożądań itd.

Punkt wyjścia: nazywanie tych przejawów i ich akceptacja jako tworzywa.

Przykłady:

Podniecenie → wzruszenie;

Pobudzenie → czułość;

Pożądanie → zachwyty;

Nastawienie na przyjemność → odkrywanie radości.

5. Ekologiczne znaczenie integracji

Sfera płciowa, widziana w płaszczyźnie ekologicznej, stanowi część wewnętrznego środowiska człowieka. Została ona poddana na

szeroką skalę niszczącej dezintegracji w postaci antykoncepcji, sterylizacji i aborcji. Antyeekologiczny nurt w dziedzinie prokreacji określił się jako program Kontroli Urodzeń (Birth-Control). Jego światowym reprezentantem jest Międzynarodowe Towarzystwo Planowania Rodzicielstwa (International Planned Parenthood Federation – IPPF). W 1974 roku powstało Międzynarodowe Towarzystwo Popierania Życia w Rodzinie (International Federation for Family Life Promotion – IFFLP). Jego naczelnym zadaniem jest realizacja wychowania do integracji seksualnej młodego pokolenia oraz promocja Naturalnego Planowania Rodziny (NPR). Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) włączyła metody naturalnej regulacji poczęć do swych programów w zakresie polityki populacyjnej. Jednakże ciągle zarysowuje się głęboka przepaść w myśleniu i działaniach zmierzających do ekologicznej ochrony sfery płci, tego wycinka środowiska naturalnego, w którym rodzi się życie.

Ekologiczne spojrzenie na „teren” płciowości człowieka.

Definicja zdrowia według WHO:

Dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny;

Ochrona zdrowia = ochrona środowiska;

Promocja zdrowia = promocja czystości środowiska,
pojętej integralnie;

Program NPR: Wychowanie do integracji seksualnej
jako podstawa zdrowego stylu życia;

Metody NPR: Metody rozpoznawania cyklicznej
płodności (WHO);

Respektowanie rytmu → Otwarcie się na życie.

Upowszechnianie programu NPR – programu integracji seksualnej – stanowi najważniejszy problem ochrony ekologicznej niszy, jaką jest łono matki – miejsce poczynania się, wewnątrzmacicznego rozwoju i rodzenia się coraz to nowych pokoleń.

6. Dwa nurty

Zestawienie obok siebie dwóch przeciwstawnych programów: programu Kontroli Urodzeń oraz programu Naturalnego Planowania Rodziny pozwala uzmysłwić sobie znaczenie wychowania człowieka do integracji seksualnej.

PROGRAMY ALTERNATYWNE:

Program Kontroli Urodzeń	Program Naturalnego Planowania Rodziny
--------------------------	--

W okresie dojrzewania:

<p>Oferuje:</p> <p>Pornografię, sex-shopy; Magazyny młodzieżowe; Filmy video; Pigułkę, prezerwatywę; Wprowadza instrumentalne traktowanie płci; Nie sprzyja rozumieniu sensu i znaczenia płciowości; Dezawuuje wstydlivość -- naturalną osłonę sfery intymnej; Utrwala postawę lęku i poczucia zagrożenia płodnością; Wyostrza egoizm; Ubezplodnienie sprzyja nastawieniu na użycie; Stymuluje doraźne kontakty seksualne (promiskuityzm); Niesie zagrożenie w postaci: – poczucia winy, – strachu przed ciążą, – ewentualności zakażenia się, uzależnienie od stosowanych środków ubezpladniających.</p>	<p>Proponuje:</p> <p>Atrakcyjne ukazywanie modelu czystego przeżywania płci; Wychowanie prorodzinne; Pracę formacyjną we wspólnocie; Ukazuje płciowość jako dar; Uczy życia z zachowaną płodnością; Dowartościowuje wstydlivość, sprzyja jej zachowaniu; Sprzyja akceptacji płodności przyjętej jako dar; Utwierdza altruizm; Zachowanie płodności umożliwia obdarzanie się sobą; Inicjuje twórczy dialog obu płci.</p> <p>Pozwala zachować: – pokój sumienia, – kreatywną moc płodności, zdrowie fizyczne i psychiczne; sprzyja poczuciu wewnętrznej wolności.</p>
---	---

W małżeństwie:

Oferuje: Antykoncepcję; Aborcję; Sterylizację.	Proponuje: Akceptację płodności; Znajomość jej funkcjonowania; Umiejętność życia z płodnością.
Czas płodności: -----	Czas płodności: -----
ZAMKNIĘTA BRAMA ŻYCIA	OTWARTA BRAMA ŻYCIA
Sprowadza rozkład małżeństwa (rozwoły 50%); Wnosi podział dzieci poczętych na dzieci chciane i niechciane; Wprowadza zasadę zrzucania odpowiedzialności z siebie na lekarza i zalecane środki antykoncepcyjne, uzupełniając je aborcją, ewentualnie sterylizacją.	Umacnia trwałość wzajemnych więzi (rozwoły 2-5%); Utrzymuje podział na poczęcie zamierzone lub niezamierzone; Wprowadza zasadę przyjmowania odpowiedzialności, ewentualne obciążenia siebie za niedostateczną znajomość metody lub niedokładność jej stosowania.

7. Otwarcie się na życie

Miłość zawsze jest wymagająca. Oznacza ona wychodzenie z własnej izolacji, gotowość bycia darem i przyjęcia daru drugiej osoby, na różny sposób, zależnie od wieku i drogi powołania. Miłość zawsze rodzi. Rodzi życie. Niezbędnym warunkiem otwarcia się na życie jest akceptacja płodności. Jej przeciwieństwem jest ubezpłodnienie się, wyrażające lęk i kapitulację przed płodnością. Tworzy się wówczas swoista mentalność antykoncepcyjna, którą najkrócej wyraża następujące stwierdzenie: „Żeby żyć, trzeba się ubezpłodnić”.

Wyrazem postawy otwartej na życie jest zachowanie nienaruszonej płodności wykazującej cykliczną fazowość. Stale otwarta „brama życia”, czyli nienaruszona płodność związana z fazą owulacji decyduje o biegunowo odmiennych postawach i o odmiennej rzeczywistości obu programów. W jednym przypadku brama pozostaje otwarta, w drugim – zaryglowana. Zachowanie otwartej bramy wymaga twórczego przeżywania płci, sprzyja wyzwolaniu energii integrującej oba człony ludzkiej seksualności: pociągu płciowego i płodności. Zachowana płodność rodzi miłość, ubezpłodnienie umożliwia jedynie użycie.

Czystość idzie w parze z twórczym przeżywaniem dynamiki płciowej. Jest ona aktywnością, łączącą odwagę przyjęcia pobudzeń w sferze płci jako zjawiska normalnego oraz sprawność w przetwarzaniu, przemienianiu i uwewnętrznianiu witalnych przejawów seksualności. Czystość uzdalnia i inspirowa do odnajdywania w każdej chwili i na każdym miejscu właściwych środków wyrazu dla różnych form komunikacji obu płci, niezależnie od wieku i drogi powołania.

Włodzimierz Fijałkowski: *The Importance of Sexual Integration in the Personal Life*

Sexual integration is an important requirement of personal maturity. It influences human interactions generally and marital and family interaction in particular. The author comes up with the following argument: human sexuality wants to be loved. From that comes out a new attitude toward human sexuality to make it creative. This is nothing but an ecological view of human sexuality which consists in treating human sexuality as an integral part of human personal environment.